



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **ARMEX GLOBAL, a.s.**, se sídlem Biskupský dvůr 2095/8, Praha 1, zast. Mgr. Jakubem Hajdučíkem, advokátem se sídlem Sluneční náměstí 2588/14, Praha 5, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 9. 2019, čj. 40477/19/5100-41456-702154, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 3. 2024, čj. 8 Af 49/2019-65,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 3. 2024, čj. 8 Af 49/2019-65, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně v přiznání k dani z přidané hodnoty za zdaňovací období 4. čtvrtletí 2011 vykázala nadměrný odpočet ve výši 2 023 339 Kč. Finanční úřad v Děčíně (tehdejší místně příslušný správce daně) dne 18. 7. 2012 vydal platební výměr za uvedené zdaňovací období, čj. 154134/12/178913506811, kterým žalobkyni vyměřil daňovou povinnost ve výši 9 375 Kč. Proti platebnímu výměru podala žalobkyně odvolání. Žalovaný rozhodnutím ze dne 16. 3. 2013, čj. 15667/13/5000-14301-708995, platební výměr změnil na částku nadměrného odpočtu vykázanou žalobkyní v daňovém přiznání, protože žalobkyně podle žalovaného prokázala oprávněnost nároku na odpočet daně. Nadměrný odpočet byl žalobkyni vrácen dne 26. 6. 2013.

[2] Následně žalobkyně podala k žalovanému podnět na nečinnost Finančního úřadu pro hlavní město Prahu (správce daně) a domáhala se přiznání úroku z nesprávně stanovené daně.

Žalovaný shledal podnět nedůvodným a odložil jej. Městský soud v Praze pak v návaznosti na žalobu žalobkyně rozsudkem ze dne 13. 9. 2016, čj. 6 A 221/2013-53, uložil správci daně povinnost zaevidovat na osobní daňový účet žalobkyně úrok z neoprávněného jednání správce daně dle § 254 daňového řádu (od 1. 1. 2021 toto ustanovení upravuje „úrok z nesprávně stanovené daně“), a to za období od 1. 4. 2012 do 25. 6. 2013. Proti tomuto rozsudku podal správce daně kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu, nicméně vedle toho dne 14. 10. 2016 vydal rozhodnutí čj. 7438434/16/2001-52525-108460, kterým žalobkyni přiznal tento úrok ve výši 360 781 Kč.

[3] Žalobkyně poté podala žádost o přiznání úroku z pozdě předepsaného úroku za období od 1. 7. 2013 (kdy jí měl být nárok ze zákona předepsán na osobní daňový účet) do 14. 10. 2016 (kdy jí byl předepsán). Správce daně však rozhodnutí ze dne 15. 11. 2016, čj. 8178411/16/2001-52525-108460, žalobkyni „úrok z vratitelného přeplatku“ nepřiznal. Proti tomuto rozhodnutí se žalobkyně odvolala a žalovaný rozhodnutím ze dne 8. 6. 2017, čj. 25993/17/5100-41458-710158, výrok rozhodnutí správce daně změnil, ovšem jen tak, že se žalobkyni nepřiznává „úrok z neoprávněného jednání správce daně“. Správce daně totiž podle něj vyhodnotil žádost nesprávně. Žalobkyni nárok na úrok nevznikl, jelikož částka 360 781 Kč (původní úrok z neoprávněného jednání správce daně) nejsou vlastní prostředky žalobkyně, se kterými by jí žalovaný neumožnil disponovat. Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu k Městskému soudu v Praze, který rozhodnutí žalovaného zrušil rozsudkem ze dne 26. 6. 2018, čj. 11 Af 30/2017-31. Městský soud zde mimo jiné dospěl k tomu, že uvedená částka je novou jistinou daňového přeplatku *sui generis* a že i za tu žalobkyni náleží úrok.

[4] V mezidobí (ještě před rozhodnutím žalovaného o naposledy zmíněném odvolání žalobkyně) však Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 9. 3. 2017, čj. 1 Afs 265/2016-33, zrušil původní rozsudek městského soudu čj. 6 A 221/2013-53 (kterým městský soud uložil správci daně povinnost zaevidovat na daňový účet žalobkyně úrok z neoprávněného jednání správce daně za období ode dne 1. 4. 2012 do dne 25. 6. 2013). Podle Nejvyššího správního soudu bylo možné přikázat zaevidovat úrok pouze za období po vydání platebního výměru, kterým správce daně neuznal odpočet (tj. od 18. 7. 2012, resp. ode dne následujícího po dni doručení tohoto platebního výměru), nikoliv za období, které vydání tohoto platebního výměru předcházelo. Dále upozornil na to, že může nastat situace, v níž daňový subjekt v důsledku nesplnění povinnosti tvrdit a dokázat neunes v prvním stupni své důkazní břemeno, a proto správce daně v souladu se zákonem vydá rozhodnutí v jeho neprospěch. Následně v odvolacím řízení daňový subjekt břemeno již unese, a proto opět v souladu se zákonem odvolací orgán rozhodnutí správce daně zruší či změní, a to ve prospěch daňového subjektu. K tomu ovšem nedochází proto, že by předchozí rozhodnutí správce daně bylo vydáno v rozporu se zákonem. Městský soud však tyto skutečnosti nezohlednil. Po vrácení věci městský soud rozsudkem ze dne 19. 9. 2017, čj. 6 A 221/2013-100, žalobu zamítl. Dospěl k tomu, že úrok z neoprávněného jednání správce daně žalobkyni nenáleží, a tudíž nepředsání tohoto úroku není nezákonným zásahem. Žalobkyně podle něj důkazní břemeno unesla až v rámci odvolacího řízení. Nejednalo se tak o neoprávněné jednání správce daně ve smyslu § 254 daňového řádu. Lze dodat, že kasační stížnost žalobkyně proti tomuto rozsudku Nejvyšší správní soud zamítl rozsudkem ze dne 18. 1. 2018, čj. 1 Afs 391/2017-24.

pokračování

[5] V rámci řízení o odvolání žalobkyně proti rozhodnutí správce daně čj. 8178411/16/2001-52525-108460 (tj. o úroku za období od 1. 7. 2013 do 14. 10. 2013), které žalovaný vedl na základě zrušení původního rozhodnutí rozsudkem čj. 11 Af 30/2017-31, dospěl žalovaný k závěru, že je pokračování v tomto řízení bezpředmětné. Zamítavým rozsudkem městského soudu (čj. 6 A 221/2013-100) totiž zanikl právní titul, na základě kterého správce daně přiznal žalobkyni jistinu, ze které požaduje úrok, resp. rozhodnutí o úroku právní mocí uvedeného rozsudku pozbylo účinnosti. Žalovaný proto řízení v záhlaví označeným rozhodnutím podle § 106 odst. 1 písm. f) daňového řádu zastavil.

[6] Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu k městskému soudu, který ji rozsudkem ze dne 6. 4. 2022, čj. 8 Af 49/2019-29, zamítl. Městský soud se zabýval otázkou, zda byl žalovaný povinen meritorně rozhodnout o žádosti o přiznání úroku z částky přiznané rozhodnutím o úroku (kvůli závaznému právnímu názoru rozsudku čj. 11 Af 30/2017-31), nebo zda je řízení bezpředmětné a tato povinnost dána není (kvůli zamítnutí žaloby o povinnosti správce daně zaevidovat na osobní daňový účet žalobkyně úrok z neoprávněného jednání). Dospěl k závěru, že předmět řízení vydáním zamítavého rozsudku městského soudu (čj. 6 A 221/2013-100) odpadl a napadené rozhodnutí je proto správné. Žalovaný nemohl odvolání žalobkyně vyhovět, odvolání však nemohl ani zamítnout, neboť žalobkyně od počátku neměla nárok na úrok z neoprávněného jednání správce daně, daňové orgány nebyly v prodlení a žalobkyni tak nevznikl ani nárok na úrok z opožděně přiznaného úroku. Dodal, že správní orgán je sice vázaný právním názorem vysloveným správním soudem ve zrušujícím rozhodnutí, avšak judikatura připouští prolomení této zásady na základě nově zjištěného nebo doplněného skutkového stavu. V dané věci došlo ke změně právního názoru, jímž byl původně žalovaný vázán.

[7] Proti rozsudku městského soudu podala žalobkyně kasační stížnost. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 24. 1. 2024, čj. 8 Afs 113/2022-34, rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V návaznosti na uplatněné kasační námítky došel k závěru, že rozsudek je nepřezkoumatelný, jelikož městský soud nevypořádal dva okruhy žalobní argumentace. První se týkal posouzení účinnosti rozhodnutí správce daně o přiznání úroku (presumpce správnosti tohoto rozhodnutí). Městský soud sice odkázal na zamítavý rozsudek městského soudu, ale neuvedl, proč je z hlediska posouzení účinnosti rozhodnutí relevantní. Tedy například zda (a případně proč) vyšel z § 124a daňového řádu, nebo jej k takovému závěru vedly jiné důvody, se kterými by následně mohla stěžovatelka polemizovat v kasační stížnosti. Druhý okruh žalobní argumentace, se kterým se městský soud nevypořádal, se týkal úročeného období. Mezi účastníky nebylo sporu o tom, že rozhodnutí správce daně o přiznání úroku se týkalo období, které končilo dnem 19. 8. 2013. Původní rozsudek městského soudu čj. 6 A 221/2013-53 však ukládal správci daně povinnost přiznat úrok za období, které končilo dnem 25. 6. 2013. Žalobkyně argumentovala, že i pokud by vlivem zamítavého rozsudku městského soudu bylo rozhodnutí správce daně o úroku neúčinné a odpadl by předmět řízení, tato neúčinnost by byla pouze částečná a nepokrývala by období od 26. 6. 2013 do 19. 8. 2013. Nejvyšší správní soud se tedy nezabýval kasační argumentací týkající se samotné podstaty věci.

[8] Městský soud poté žalobu v záhlaví označeným rozsudkem znovu zamítl. Námítku, podle níž v předchozím zrušujícím rozsudku žalované uložil povinnost úrok žalobkyni přiznat, přičemž žalovaná se proti němu mohla bránit kasační stížností, městský soud považoval za nesprávnou, neboť žalovaný proti rozsudku kasační stížnost podal.

Neztotožnil se ani s námitkou, podle níž správce daně mohl dát v případě rozhodnutí o přiznání úroku podnět k jeho přezkoumání podle § 121 a násl. daňového řádu, ovšem zmeškal k tomu lhůtu. Pro takový postup zde podle městského soudu nebyl důvod. Jde-li o námitku týkající se přiznání úroku za období od 26. 6. 2013 do 19. 8. 2013, městský soud uvedl, že i pro toto období platí, že správce daně nejednal v rozporu se zákonem, a jelikož nebyla splněna tato primární podmínka, žalobkyni nevznikl nárok na úrok za žádné období. Městský soud dále dospěl k závěru, že rozhodnutí správce daně o přiznání úroku se stalo neúčinným podle § 124a daňového řádu, a to v důsledku právní moci (zamítavého) rozsudku městského soudu čj. 6 A 221/2013-100. Jestliže z rozsudků správních soudů vyplývá, že nedošlo k nezákonnému postupu správce daně, pak již nebylo, o čem by žalovaný měl dále rozhodovat. Podle § 106 odst. 1 písm. f) daňového řádu pak správce daně rozhodnutím řízení zastaví, jestliže řízení se stalo bezpředmětným. Závěrem se pak městský soud vyjádřil též k námitce, že i případný excesivní názor soudu vyjádřený ve zrušujícím rozsudku není odstranitelný jinak než kasační stížností. Podle městského soudu v dané věci nenastala situace jako v judikatuře zmiňované žalobkyní. V nynější věci totiž nadřízený (kasační) soud setrval na závěru, že žalobkyni nárok na úrok nevznikl, neboť správce daně nepostupoval v rozporu se zákonem.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[9] Proti rozsudku městského soudu podala **žalobkyně (stěžovatelka)** kasační stížnost. Předně namítá (části II. a V. kasační stížnosti), že městský soud nevypořádal její žalobní námitku, podle které žalovaný měl proti zrušujícímu rozsudku (čj. 11 Af 30/2017-31) brojit kasační stížností. Pokud tak neučinil, je daným rozsudkem vázán. Městský soud však namísto tohoto rozsudku pracoval ve své argumentaci s rozsudkem čj. 6 A 221/2013-53. Touto záměnou (v bodech 37 a 38 napadeného rozsudku) došlo k tomu, že je napadený rozsudek nepřezkoumatelný. K obdobnému pochybení došlo i v bodě 56 rozsudku.

[10] Městský soud také uvedl, že stěžovatelka nemá právní nárok na přezkoumání rozhodnutí správce daně o přiznání úroku. Jeho úvaha je však nesrozumitelná (část III. kasační stížnosti). Stěžovatelka se totiž přezkoumání tohoto rozhodnutí nijak nedomáhala a je s ním spokojena. Pouze tvrdila, že jde o rozhodnutí pravomocné a vykonatelné, které ve spojení s rozsudkem městského soudu čj. 11 Af 30/2017-31 zavazuje žalovaného věcně posoudit, zda stěžovatelce náleží úrok z částky 360 781 Kč. Stěžovatelka nesouhlasí ani s tím, že by rozhodnutí správce daně o přiznání úroku bylo rozsudkem čj. 1 Afs 265/2016-33 shledáno nezákonným. Nejvyšší správní soud nezrušil rozhodnutí správce daně o přiznání úroku, nýbrž pouze rozsudek městského soudu čj. 6 A 221/2013-53.

[11] Stěžovatelka nesouhlasí ani se závěrem městského soudu (část IV. kasační stížnosti), podle kterého jí nepřísluší úrok za období od 26. 6. 2013 do 19. 8. 2013. O tom měl rozhodnout nejprve žalovaný, a městský soud tím podle stěžovatelky porušil princip subsidiarity správního soudnictví (§ 5 s. ř. s.). Městský soud tím mimoděk potvrdil důvodnost žaloby, neboť měl-li žalovaný o úroku za dané období rozhodnout, nebylo možné řízení zastavit.

[12] Podle městského soudu se rozhodnutí správce daně o přiznání úroku stalo neúčinným podle § 124a daňového řádu, a to v důsledku právní moci rozsudku městského soudu čj. 6 A 221/2013-100. Podle stěžovatelky se dané rozhodnutí ale nemohlo stát

pokračování

neúčinným, neboť úrok, který přiznávalo, byl potvrzen zrušujícím rozsudkem čj. 11 Af 30/2017-31, který byl vydán až po zamítavém rozsudku čj. 6 A 221/2013-100 (část VI. kasační stížnosti). Zrušující rozsudek výslovně uložil žalovanému povinnost úroky z částky 360 781 Kč přiznat, avšak žalovaný se jím odmítá řídit, přestože proti němu nebyla podána kasační stížnost a jeho účinky nadále trvají. Stěžovatelka závěrem zdůraznila, že se nedomáhá ničeho jiného, než aby žalovaný postupoval tak, jak mu městský soud ve výše označeném zrušujícím rozsudku uložil.

[13] **Žalovaný** ve vyjádření ke kasační stížnosti především zdůraznil, že úroky jsou mezi sebou provázané. Druhý úrok (kterého se týkal rozsudek čj. 11 Af 30/2017-31) nemůže existovat bez prvního (kterého se týkal rozsudek čj. 6 A 221/2013-100). Nesouhlasí s tím, že by napadený rozsudek byl nepřezkoumatelný. Městský soud sice v bodě 37 napadeného rozsudku zaměnil odkazované rozsudky, ale podle žalovaného jde pouze o chybu v psaní. Co se týče namítané nesrozumitelnosti rozsudku ve vztahu k námitce ohledně možnosti přezkumu rozhodnutí správce daně o přiznání úroku, je patrné, že městský soud poukazyval na vzájemnou propojenost řízení o prvním úroku a řízení o druhém úroku. Žalovaný také zdůraznil, že rozhodnutí správce daně o přiznání úroku pozbylo účinnosti, a to ze zákona, po vydání zamítavého rozsudku čj. 6 A 221/2013-100. Není zásadní ani časový interval, protože jak městský soud uvedl, není splněna primární podmínka. Argumentace stěžovatelky rozsudkem čj. 11 Af 30/2017-31 pro existenci prvního úroku je chybná, protože tímto rozsudkem nebyl první úrok potvrzen. V odvolacím řízení, které se týkalo druhého úroku, odpadl předmět řízení.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval přípustností kasační stížnosti, jelikož se ve věci přezkumu téhož správního rozhodnutí jedná v pořadí již o druhou kasační stížnost.

[15] Podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. je mimo jiné *kasační stížnost nepřípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem.*

[16] Smyslem citovaného ustanovení je zamezit tomu, aby se Nejvyšší správní soud musel zabývat znovu věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor vyslovil, a krajský soud se jím řídil (náleží Ústavního soudu ze dne 8. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 136/05). K výkladu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. se vyslovil rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 22. 3. 2011, čj. 1 As 79/2009-165, č. 2365/2011 Sb. NSS. Podle něj *„ze zákazu opakované kasační stížnosti judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu dovodila nad rámec doslovného znění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. výjimky, jejichž respektování znamená dodržení smyslu a účelu rozhodování Nejvyššího správního soudu. Dospěla k závěru, že toto ustanovení nelze vztáhnout zejména na případy, kdy Nejvyšší správní soud vytýká nižšímu správnímu soudu procesní pochybení nebo nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Odmítnutí kasační stížnosti za tohoto procesního stavu by znamenalo odmítnutí věcného přezkumu rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva. [...] Lze tedy shrnout, že ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. limituje přípustnost kasační stížnosti ve vztahu k otázkám již dříve v téže věci Nejvyšším správním soudem závazně posouzeným.“*

[17] Jak již bylo výše uvedeno, Nejvyšší správní soud předchází rozsudek městského soudu v této věci zrušil pro nepřezkoumatelnost. Nyní podaná kasační stížnost je proto přípustná, neboť by jinak nebyl umožněn věcný přezkum závěrů městského soudu (rozsudek NSS ze dne 12. 8. 2022, čj. 8 As 288/2019-103, bod 17).

[18] Nejvyšší správní soud se s ohledem na logiku kasačního přezkumu zabýval v prvé řadě námitkami podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. směřujícími k nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Ty mají před posouzením věcné argumentace přednost. Nepřezkoumatelností napadeného rozsudku je Nejvyšší správní soud ostatně povinen zabývat se také z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[19] Z hlediska námitek souvisejících s (ne)přezkoumatelností napadeného rozsudku stěžovatelka předně poukazuje na nesrozumitelnost úvahy městského soudu v bodě 43 rozsudku (s ohledem na citaci dané části odůvodnění stěžovatelka v kasační stížnosti zjevně chybně uvádí bod 46). Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost judikatura považuje mimo jiné takové soudní rozhodnutí, jehož odůvodnění je vystavěno na rozdílných a vnitřně rozporných právních hodnoceních téhož skutkového stavu či pokud jsou jeho výroky vnitřně rozporné nebo z nich nelze zjistit, jak vlastně soud rozhodl (například rozsudek NSS ze dne 25. 4. 2013, čj. 6 Ads 17/2013-25).

[20] Městský soud ve zmíněném bodě 43 rozsudku konkrétně uvedl, že stěžovatelka nemá právní nárok na přezkum rozhodnutí správce daně o přiznání úroku. Stěžovatelka pak úvahu městského soudu považuje za nesrozumitelnou, protože se přezkumu daného rozhodnutí nijak nedomáhala a je s ním spokojená. Pokud stěžovatelka touto námitkou směřuje k nesrozumitelnosti rozsudku ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (takto ji také vnímal žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti), pak k tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že v tomto smyslu rozsudek nesrozumitelný není. Je totiž zřejmé, že městský soud v bodech 39-43 napadeného rozsudku reaguje na argumentaci stěžovatelky, podle které měl žalovaný využít institutu přezkumného řízení. Městský soud danou argumentací reaguje na to, že v nyní projednávané věci není jeho úlohou, aby hodnotil postup žalovaného ohledně využití daného institutu. Tento závěr opírá mimo jiné právě o to, že na přezkum daného rozhodnutí nemá stěžovatelka právní nárok. V tomto směru rozhodně nelze mít za to, že by takové odůvodnění bylo nesrozumitelné a způsobovalo nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

[21] Kromě toho, že může být soudní rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, je třeba zabývat se také možnou nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů. Podle konstantní judikatury se za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů považuje mimo jiné takové rozhodnutí, v němž nebyly vypořádány všechny žalobní námitky; dále rozhodnutí, z jehož odůvodnění není zřejmé, proč právní argumentaci účastníka řízení soud považoval za nedůvodnou a proč žalobní námitky považoval za liché, mylné či vyvrácené (rozsudky NSS ze dne 28. 8. 2007, čj. 6 Ads 87/2006-36, č. 1389/2007 Sb. NSS, ze dne 23. 6. 2005, čj. 7 As 10/2005-298, č. 1119/2007 Sb. NSS, či ze dne 11. 8. 2004, čj. 5 A 48/2001-47, č. 386/2004 Sb. NSS).

[22] Stěžovatelka v nyní podané kasační stížnosti setrvává na své argumentaci vycházející z toho, že i kdyby bylo rozhodnutí správce daně o přiznání (prvního) úroku neúčinné v důsledku rozsudku městského čj. 6 A 221/2013-100, je zde pozdější rozsudek městského soudu (čj. 11 Af 30/2017-31), který připustil její nárok na druhý úrok. Takovou argumentaci

pokračování

uplatnila již v žalobě. V kasační stížnosti nyní namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, neboť městský soud tuto námitku podle ní dostatečně nevypořádal (resp. zrušující rozsudek čj. 11 Af 30/2017-31 zaměnil s rozsudkem čj. 6 A 221/2013-53). Městský soud se podle stěžovatelky nevypořádal s tím, že žalovaný byl vázán rozsudkem čj. 11 Af 30/2017-31 a pokud s ním nesouhlasil, měl se bránit kasační stížností.

[23] Jde-li o tuto část kasačních námitek, je třeba připustit, že jakákoliv výslovná reakce městského soudu na zrušující rozsudek městského soudu čj. 11 Af 30/2017-31 v nyní napadeném rozsudku chybí. Ve shodě se žalovaným však k tomu lze poznamenat, že i podle judikatury Ústavního soudu „[n]ení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“ (nález ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, N 26/52 SbNU 247). Samo o sobě by tedy nevypořádání každé jednotlivé žalobní námítky nemuselo nutně zakládat nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu.

[24] Nejvyšší správní soud se proto zabýval tím, zda lze odpověď na danou část argumentace stěžovatelky dovodit z kontextu odůvodnění napadeného rozsudku, resp. jeho jiných částí. Dospěl však k závěru, že nikoliv. O možné reakci městského soudu na daný okruh žalobní argumentace lze sice uvažovat v případě bodů 63 až 69 napadeného rozsudku, avšak ani tuto část odůvodnění nelze považovat na odpovídající (dostatečnou) pro závěr o přezkoumatelnosti nyní napadeného rozsudku. Tuto část odůvodnění týkající se nutnosti kasačně překonat i případně excesivní závěr městského soudu (bez výslovného navázání na výše uvedený zrušující rozsudek městského soudu) městský soud zakončil úvahou týkající se reakce nadřízeného (kasačního) soudu, k níž však v případě rozsudku čj. 11 Af 30/2017-31 nedošlo (nebyla proti němu kasační stížnost podána, což je podstatou argumentace stěžovatelky). S tímto rozsudkem ostatně i v dalších bodech rozsudku operuje městský soud poněkud chaoticky a je zjevné, že jej na některých místech skutečně zaměňuje za rozsudek čj. 6 A 221/2013-53 (který navíc opakovaně nesprávně označuje i jako čj. 6 A 221/2013-5). Oproti žalovanému nemá Nejvyšší správní soud za to, že by se v případě záměny rozsudků ze strany městského soudu jednalo pouze o chybu v psaní, resp. že by uvedená záměna byla vysvětlitelná provázaností obou zmíněných rozsudků. Pokud námitka stěžovatelky směřovala vůči závaznosti právních závěrů v rozsudku čj. 11 Af 30/2017-31 a tomu, že proti němu případně měl žalovaný brojit kasační stížností, lze jen stěží považovat za odpovídající (přezkoumatelnou) reakci městského soudu, který takovou námitku shledal nesprávnou, protože žalovaný podal kasační stížnost proti jinému rozsudku městského soudu. Lze tedy uzavřít, že z žádné části napadeného rozsudku neplyne, jak se městský soud staví k otázce významu rozsudku čj. 11 Af 30/2017-31 (a jeho závaznosti) pro nyní projednávanou věc.

[25] Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že s uvedeným okruhem námitek stěžovatelky se (byť pouze stručně a obecněji) městský soud vypořádal v bodech 44 až 47 předešlého rozsudku v téže věci (čj. 8 Af 49/2019-29). Nejvyšší správní soud však daný rozsudek zrušil jako celek. Není navíc zřejmé, že by na tuto argumentaci městský soud v nyní napadeném rozsudku jakkoli odkazoval (přebíral ji) a to tím spíše, že uvedená reakce věcně vyznívá oproti nynějšímu rozsudku a jeho v úvahu přicházejících souvisejících částí odůvodnění odlišně (předchozí rozsudek se zjednodušeně řečeno zabýval možností prolomení zásady vázanosti správního orgánu právním názorem soudu).

[26] Na zmíněnou argumentační linii stěžovatelky tedy městský soud přezkoumatelným způsobem nereagoval a odůvodnění napadeného rozsudku tak nenaplnuje požadavky vymezené shora označenou judikaturou (viz též např. rozsudek NSS ze dne 26. 1. 2022, čj. 8 As 254/2019-53, bod 16). Svůj rozsudek tím městský soud zatížil vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů, kvůli které je třeba jej zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení. I v nynější věci považuje Nejvyšší správní soud za nutné zdůraznit, že se nejedná pouze o formální důvod pro zrušení napadeného rozsudku. Daná část argumentace stěžovatelky totiž tvoří významné východisko její žaloby, a stejně tak i podstata nyní podané kasační stížnosti se od významu zrušujícího rozsudku městského soudu čj. 11 Af 30/2017-31 pro danou věc odvíjí. Jakkoliv může mít Nejvyšší správní soud určité pochopení pro městský soud v tom, že pro něj i s ohledem na formulaci žaloby a vývoj řízení mohlo být obtížné orientovat se ve spleti různých rozhodnutí v různých řízeních, která se časově prolínají, je nutné trvat na tom, aby se s jednou ze stěžejních částí žalobní argumentace vypořádal nejprve on. V dalším řízení (rozhodnutí) se tedy městský soud bude zabývat i vysvětlením významu pozdějšího rozsudku městského soudu čj. 11 Af 30/2017-31 a v něm obsažených závěrů (a jejich závaznosti) pro nyní projednávanou věc. Až poté se touto otázkou (a na ni navazujícími dalšími námitkami) bude případně moci zabývat Nejvyšší správní soud, který by s ohledem na princip kasačního řízení neměl být prvním soudem, který se k určité otázce vysloví.

[27] S ohledem na výše uvedené tedy Nejvyšší správní soud dospěl k tomu, že kasační stížnost je důvodná a napadený rozsudek městského soudu je nepřezkoumatelný [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Lze dodat, že s ohledem na výše uvedený závěr se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat dalšími částmi shora reprodukované kasační argumentace, neboť ta se významu zrušujícího rozsudku městského soudu čj. 11 Af 30/2017-31 pro danou věc výslovně (přímo) dovolává (části II., III., V. a VI. kasační stížnosti), resp. na ni může mít nepřímý vliv (část IV. kasační stížnosti).

IV. Závěr a náklady řízení

[28] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že je kasační stížnost důvodná. Zrušil proto napadený rozsudek podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. V něm je městský soud v souladu s § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán právními závěry uvedenými v tomto rozsudku.

[29] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne v souladu s § 110 odst. 3 větou první s. ř. s. městský soud v novém rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 26. března 2025

Milan Podhrázký
předseda senátu